

Уважаема г-жо Хилкема,

Дами и господа,

Уважаеми представители на институциите, бизнеса и небанковия финансов сектор,

Добре дошли на „Говорим с КФН“.

За нас това не е просто събитие. Това е платформа за разговор. За обмен на идеи. За открит диалог между регулатора и пазара. И именно в това вярваме – че силният финансов сектор се изгражда не само чрез правила и надзор, а чрез доверие, партньорство и постоянна комуникация.

Живеем във време, в което финансовата среда се променя с изключителна скорост. Локалните кризи вече много бързо се превръщат в глобални предизвикателства. Военният конфликт в Украйна, напрежението в Близкия изток, променящите се геополитически приоритети и икономическата несигурност оказват пряко влияние върху пазарите, инвестициите и доверието на обществото.

Паралелно с това финансовият сектор преминава през дълбока трансформация. Дигиталните разплащания, криптоактивите, финтех компаниите, изкуственият интелект и устойчивите инвестиции променят фундаментално начина, по който функционира финансовата система. Регулаторната рамка също се променя – с новите европейски регламенти MiCA и DORA Европа поставя началото на нов модел на финансова сигурност и дигитална устойчивост.

И именно в тази сложна среда започна мандатът на настоящото ръководство на Комисията за финансов надзор.

Още в началото си дадохме ясна сметка, че регулаторът трябва да бъде не просто институция, която упражнява контрол, а институция, която създава предвидимост и перспектива за развитие.

Затова определихме четири основни принципа, които стоят в основата на нашата работа:

Диалог.

Партньорство.

Заедност.

Подкрепа.

Диалогът беше първата и най-важна стъпка.

През последната година работихме активно за намаляване на дистанцията между регулатора и пазара. Нашето разбиране е, че Комисията трябва да бъде партньор, а не пречка; съветник, а не единствено санкциониращ орган. Затова поставихме акцент върху предварителната комуникация, насоките към бизнеса и предвидимостта в регулаторния процес.

Именно с тази цел създадохме инициативата „Говорим с КФН“ – формат, който за първи път събра на едно място над 300 представители на небанковия финансов сектор. Заедно обсъдихме не само предизвикателствата пред пазара, но и визията за неговото развитие през следващите години. В този разговор се включиха и представители на хърватския регулатор, което превърна инициативата в значим регионален формат за Югоизточна Европа.

Паралелно с това започнахме и сериозна вътрешна трансформация в Комисията.

Променихме структурата на институцията, създадохме нови звена, отговарящи на европейските регулаторни изисквания, въведохме нови правила за проверки и засилихме координацията между трите надзора. Към екипа на Комисията се присъединиха млади експерти и професионалисти с опит, които успешно се адаптират към новите реалности на финансовия сектор.

Същевременно продължихме активното сътрудничество с институции като Народно събрание, Българската народна банка, Министерството на финансите, Министерството на труда и социалната политика, Комисията за защита на потребителите и Комисията за регулиране на съобщенията. Защото предизвикателствата пред финансовата система вече не могат да бъдат решавани изолирано.

Безспорно едно от най-големите предизвикателства през последната година беше присъединяването на България към еврозоната.

Това е исторически момент за страната ни. И той далеч не се изчерпва със смяната на валутата. Това е цялостна трансформация на финансовата среда и интеграцията на България в сърцето на европейската икономическа система.

За капиталовия пазар това означава премахване на валутния риск, по-ниски транзакционни разходи, по-лесен достъп до европейски инвеститори и по-висока предвидимост за бизнеса. Но заедно с възможностите дойдоха и нови отговорности – необходимост от по-ефективен надзор, технологична адаптация и по-висока конкурентоспособност на финансовите посредници и публичните компании.

През целия процес Комисията работи активно с пазара и институциите за осигуряване на плавен преход. И днес можем уверено да кажем, че на 1 януари

небанковият финансов сектор беше напълно подготвен, без да се регистрират значими затруднения за участниците на пазара.

Друг ключов приоритет беше внедряването на мултифондовия модел в системата на допълнителното пенсионно осигуряване.

Това е една от най-значимите промени в пенсионната система през последните години. Новият модел ще даде възможност на осигурените лица да избират различни инвестиционни стратегии според своята възраст, инвестиционен хоризонт и толеранс към риск.

Тази реформа има потенциал не само да подобри доходността в дългосрочен план, но и да осигури по-добра защита на пенсионните спестявания срещу инфлацията. Това е важна стъпка към по-гъвкава и модерна пенсионна система, в която гражданите имат по-активна роля в управлението на собственото си бъдеще.

По отношение на капиталовия пазар пред нас стоят и други стратегически теми.

Една от тях е преминаването към сетълмент цикъл T+1, което ще стане факт на европейските пазари през 2027 година. Това е технологична и организационна промяна, която ще изисква сериозна подготовка от инвестиционните посредници, публичните дружества и пазарната инфраструктура. Именно затова Комисията инициира създаването на Национален форум за прехода към T+1, в който участват БФБ, Централният депозитар, инвестиционните посредници и всички ключови институции по темата.

Друга стратегическа тема е развитието на пазара на гържавни ценни книжа за индивидуални инвеститори.

Това е тема, за която се говори от години, но през последната година бяха направени реални стъпки – включително изработването на стратегия и придвижването на необходимите законодателни промени. Ако този процес бъде реализиран успешно, той може да отвори нови възможности за спестяване, да насърчи инвестиционната култура и да привлече повече граждани към капиталовия пазар.

По отношение на застрахователния сектор бих искал ясно да подчертая нещо изключително важно – стабилността на този сектор не е просто икономически въпрос. Тя е въпрос на обществено доверие и социална сигурност.

Застраховането е един от фундаментите на финансовата система. То създава предвидимост за гражданите и бизнеса в моменти на риск, несигурност и криза. Именно затова всяко съмнение в стабилността, прозрачността или платежоспособността на участниците на пазара има много по-широк обществен ефект.

През последните години секторът премина през сериозни изпитания – повишена инфлация, ръст на обезщетенията, промени в презастрахователната среда, натиск върху цените и необходимост от адаптация към новите европейски регулаторни изисквания. В същото време очакванията на потребителите към застрахователните компании стават все по-високи – както по отношение на сигурността, така и по отношение на качеството и бързината на услугите.

Това поставя и по-високи изисквания към регулатора.

Нашето разбиране е, че когато става въпрос за стабилността на застрахователния сектор, компромиси не могат да бъдат допускани. Затова КФН ще продължи да прилага последователен и строг надзор по отношение на капиталовата адекватност, управлението на риска, ликвидността и защитата на потребителите. Там, където има системен риск или поведение, което застрашава интересите на застрахованите лица, регулаторът трябва да реагира своевременно, категорично и без колебание.

През тази година видяхте, че имаме силата и възможностите да го направим въпреки безпрецедентния натиск върху работата на КФН и нашите служители. С гордост мога да кажа, че не се огънахме и няма да го направим.

Но наред с контрола, секторът има и сериозен потенциал за развитие и стабилизация.

Виждаме положителни сигнали – подобряване на капиталовите позиции, постепенно технологично обновление, засилена дигитализация и все по-голям интерес към модерни застрахователни продукти и услуги. Влизането на България в еврозоната също създава предпоставки за по-голяма предвидимост, по-нисък макроикономически риск и повишено доверие към българския финансов сектор като цяло.

Убеден съм, че със стабилна регулаторна рамка, активен диалог с индустрията и ясни правила за всички участници, застрахователният сектор може не само да преодолее натрупаните предизвикателства, но и да се превърне в още по-силен двигател на финансова стабилност и икономическо развитие.

Уважаеми дами и господа,

Дигитализацията поставя пред нас и нов тип предизвикателства.

Криптоактивите, дигиталните платформи и новите финансови технологии променят архитектурата на пазара с темпове, които често изпреварват

регулацията. Именно затова ролята на Комисията е двойна – от една страна да гарантира стабилността и защитата на инвеститорите, а от друга – да подпомага иновациите и адаптацията към новата реалност.

Ние вярваме, че регулацията не трябва да бъде пречка за развитието. Тя трябва да бъде рамка, която създава сигурност и доверие.

И тук стигаме до най-важната дума – доверие.

Защото доверието е истинският капитал на финансовия пазар.

Без доверие няма инвестиции.

Без доверие няма растеж.

Без доверие няма стабилност.

Затова и през първата година от нашия мандат поставихме акцент върху баланса между стабилността и развитието. Защото само стабилен пазар може да расте, а само растящ пазар може да създава възможности – за бизнеса, за инвеститорите и за обществото.

Благодаря на всички институции, организации и участници на пазара за партньорството, професионализма и активния диалог.

И нека продължим да говорим заедно.

Защото когато има диалог – има доверие.

А когато има доверие – има бъдеще.

Благодаря ви.